

Posudek na diplomovou práci bc. **Lucie Blumentálové** „**Sociální komunikace. V aplikaci na vybranou skupinu mládeže.**“

Předkládaná diplomová práce o celkovém rozsahu více než 100 stran má teoreticko-empirický, resp. aplikační charakter – jak to vyjadřuje už samotný její název.

V teoretické části (představující více než polovinu práce) diplomantka podává přehled rámce a základních momentů sociální komunikace jako takové. Oceňuji terminologické pasáže týkající se shod a rozdílů pojmů sociální komunikace, sociální jednání a sociální interakce, kde autorka upozorňuje na různé, obsahově odlišné varianty pojetí a vymezení. V dalších částech teoretického bloku diplomantka rozebírá jednotlivé aspekty a prvky sociální komunikace (komunikační akt, aktéři komunikace, komunikační kanály, komunikační prostředky apod.) i faktory sociální komunikaci ovlivňující (např. kontext a sociální prostředí). Snaha o přehled a určitý nadhled nad sociální komunikací jako celkem je chvályhodná a v daném případě i úspěšná – je pravda, že logicky má i druhou stránku: výklad je místy jakoby učebnicového charakteru. Za projev učebnicového přístupu považuji zde např. i to, že v zájmu jasného a maximálního vysvětlení autorka používá velice krátké věty a různými slovy několikrát vyjadřuje jednu tezi (viz např.str.112, první dva odstavce kapitoly Intrapersonální komunikace) . Snaha o maximální záběr občas vede k zestručňování na úkor výstižnosti (mám konkrétně na mysli odstavec o otci kybernetiky N.Wienerovi na str. 17 – zde mimochodem jde paradoxně o pasáž o vědách zabývajících se komunikací, která není u daného tématu právě tím nejpodstatnějším).

Druhá část diplomové práce je založena na empirickém výzkumu. Diplomantka si vybrala jeden – možno říci – konkrétní typ či případ sociální komunikace a v této oblasti realizovala vlastní sociologický výzkum. Zvoleným typem je sociální komunikace současné mládeže a výzkum autorka realizovala na 232 žácích 9. tříd základních škol v regionu Kolínska (ačkoli to možná není na první pohled patrné, dotazníkové šetření bylo časově dosti náročné – sběr dat zajišťovala diplomantka na všech školách osobně) . Aplikační část začíná kapitolou o základních zvláštностech sociální komunikace mládeže mezi vrstevníky, což navazuje na dílčí poznámky o dětech a mladých lidech jako aktérech sociální komunikace v předchozí teoretické části v obsahově příslušných subkapitolách a paragrafech. Základním obsahem empirické části je interpretace dat získaných z vlastního šetření a jejich komparace. Strukturu

dotazníku i výzkumné hypotézy považuji za přiměřené, totéž se dá říci o interpretaci získaných dat – byť s „rezervou“ danou otázkou míry (hladiny) významnosti výsledků.

Díličí poznámky k jazykové kultuře textu:

- objevují se jazykové nepřesnosti (např.str. 14: masová komunikace není (vědní) obor, str. 36, bod 3) – lidé se vždy chovají způsobem typickým pro danou situaci?),
- výše zmiňované krátké věty nejsou nejvhodnější, často jde o mechanické osamostatnění částí vět (např. typické na str. 25: „Zabývá se také určitými sociálními typy. Typy aktérů sociálního života. Rozčleňuje typy lidí podle společných vlastností, vytváří vlastní galerii aktérů. Např. cizinec, přítel, lakomec, chudás.“)
- výjimečně se objevují i gramatické chyby (např. „utváření jedincovi osobnosti“ – str. 18, „jedinci samy“ – str. 28) a častěji tzv. anakoluty (např. „těžištěm bylo zaměřeno“ nebo „jedinci mají snahu na tom“ nebo „každá společnost lze popsat“ – vše na str. 24).

Závěr: Diplomovou práci L.Blumentálové doporučuji k obhajobě s předběžným návrhem klasifikace velmi dobře (za předpokladu vysvětlení nejasných metodologických otázek při obhajobě).

Praha, 25.5.2012

PhDr. Jana Duffková, CSc.